

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

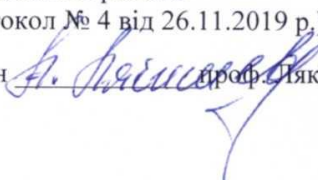
ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ
З ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта

*(освітній ступінь **Магістр**)*

денна, заочна форми навчання

Програму погоджено
кафедрою загальної педагогіки
та дошкільної освіти
(протокол № 6 від 20.11.2019 р.)
Завідувач  проф. Семенов О.С.

Програму затверджено
Вченою радою факультету педагогічної освіти
та соціальної роботи
(протокол № 4 від 26.11.2019 р.)
Декан  проф. Дякішева А.В.

Луцьк – 2019

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA

Навчальним планом підготовки магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта передбачено проведення державної атестації у формі комплексного екзамену з дисциплін професійної підготовки, який включає такі навчальні дисципліни: «Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти», «Загальна та дошкільна педагогіка з методикою викладання у закладі вищої освіти», «Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти», «Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті».

Високий професіоналізм викладача з викладання методик дошкільної освіти є найпотужнішим чинником соціокультурного, духовного, інтелектуального розвитку педагогічної інтелігенції, яка працює з підростаючим поколінням. Світовий досвід і масова практика дошкільної освіти свідчать, що однією з рушійних сил професіоналізму є зростання інтелектуального та творчого потенціалу майбутніх викладачів, які має закладати вища педагогічна освіта, а також перебудова освітньо-знаннєвої парадигми, метою якої було накопичення знань та вмінь, на іншу освітню парадигму - компетентнісну, у контексті якої висуваються вимоги до майбутнього професіонала, який повинен мати збагачений власний досвід педагогічної дії, сформоване педагогічне мислення. Саме на це спрямований навчальний процес магістратури спеціалістів з дошкільної освіти.

ЗАГАЛЬНА ТА ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ У ЗВО

Методична наука в умовах розбудови національної системи освіти набуває особливо великого значення. Вона має обґрунтовувати й будувати педагогічні процеси, виробляти нові педагогічні технології навчання, в яких реалізувалася б мета і принципи нашої освітньої системи, спрямовувати вихователя, викладача в його повсякденній творчій діяльності допомагати студентові (майбутньому спеціалісту) оволодіти професією.

Методика досліджує процес навчання педагогіці як єдність змісту, форм і методів навчання, діяльності викладача і студентів, концентрує свої зусилля на обґрунтуванні принципів навчання, його форм і методів, щоб забезпечити високий рівень професійної підготовки майбутніх викладачів.

Методологія курсу ґрунтується на принципах науковості, системності, гуманізації та демократизації, активного творчого підходу до підготовки педагогічних кадрів у сфері дошкільної освіти.

При вивченні організації та методів навчання педагогічним дисциплінам методика опирається на сучасні наукові дослідження в галузі дидактики, розкриває досвід викладання із використанням активних методів навчання.

Особлива увага звертається на засвоєння студентами методики проведення занять різного типу, на формування вмінь складати конспекти, використовувати різноманітні прийоми, які б активізували увагу студентів, розвивали мислення, привчали до самостійної роботи.

Важливе значення має взаємозв'язок теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які отримують магістри на заняттях, консультаціях, під час самостійної роботи тощо.

Мета курсу: на сучасному рівні забезпечити методичну підготовку педагогічних кадрів, які володіють теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками викладання загальної та дошкільної педагогіки.

Магістри повинні знати:

- теоретичний матеріал із загальної та дошкільної педагогіки на рівні готовності до їх викладання;
- сучасні педагогічні ідеї, технології, форми і методи викладання;

- історію розвитку та методологію методики викладання педагогічних дисциплін;
- основні закономірності методики викладання;
- чинні навчальні плани та програми дисциплін педагогічного циклу;
- науково-методичну та педагогічну літературу з курсів;
- процес формування педагогічних знань;
- засоби навчання загальної та дошкільної педагогіки;
- методи та прийоми навчання і виховання студентів;
- форми організації навчально-виховного процесу у ЗДО;
- систему перевірки і оцінки навчальних досягнень студентів;
- форми і методи позааудиторної роботи;
- проблеми сучасної методики викладання загальної та дошкільної педагогіки.

Магістри повинні вміти:

- застосовувати різні методи та прийоми навчально-виховної діяльності;
- готувати та проводити навчальні заняття різних типів та форм;
- складати плани-конспекти занять;
- здійснювати перевірку та оцінку знань, вмінь та навичок студентів;
- здійснювати науково-педагогічні дослідження;
- володіти професійним мовленням;
- вміти використовувати сучасні методи пошуку, обробки та використання поточної інформації;
- працювати з науково-методичною та педагогічною літературою.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Мета курсу: підготувати фахівця, який вільно орієнтується у розмаїтті підходів до виховання дітей у закладах дошкільної освіти в їх історичному розвитку; збагатити теоретичні знання, удосконалити практичні вміння і навички для удосконалення форм і методів навчально-виховного процесу ЗДО відповідно до сучасних вимог дошкільної освіти України.

Згідно з кваліфікаційною характеристикою спеціаліста дошкільної освіти у процесі вивчення курсу **“Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти”** передбачається вирішення таких *завдань*: розвиток педагогічного мислення, формування здатності до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини дошкільного віку; ознайомлення студентів із сучасними педагогічними інноваціями, технологіями, новими підходами у вихованні дітей дошкільного віку; формування у студентів умінь застосовувати інноваційні підходи у вихованні дошкільників в практиці професійної діяльності; навчання творчого підходу до педагогічної діяльності. У процесі вивчення даного курсу студенти повинні: опанувати необхідний теоретичний матеріал, нормативні документи, програмно-методичне забезпечення освітньо-виховного процесу у ЗДО; усвідомити стратегічні завдання реформування дошкільного виховання, суть національної системи виховання; навчитись здійснювати педагогічне керівництво дитячим колективом на основі гуманізму й демократизму, партнерства; бути готовим до роботи у різних типах ЗДО; розвивати прагнення до підвищення своєї педагогічної культури, творчого пошуку у праці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- державні нормативні документи щодо дошкільної освіти в Україні;
- програмно-методичне забезпечення освітньо-виховного процесу у ЗДО;
- стратегічні завдання і шляхи реформування дошкільної освіти;
- суть національної системи дошкільного виховання;
- нові досягнення в галузі дошкільної педагогіки.
- **вміти**:
- творчо використовувати програмні документи і досягнення дошкільної педагогіки в практичній діяльності;
- застосовувати положення нових документів про дошкільну освіту України;
- аналізувати теоретичний доробок, критично підходити до його осмислення;

- реалізовувати сучасні педагогічні технології в практиці роботи вихователя, методиста, завідувача ЗДО;
- оцінювати новаторський досвід роботи вихователів ЗДО, удосконалювати його у своїй практиці.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Мета курсу "Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти": розвинути у майбутніх викладачів професійні мотиви до засвоєння організаційних, теоретичних, методичних, навчальних і процесуальних засад викладацької діяльності у вищому навчальному закладі; сформувати вміння працювати з теоретичною і методичною літературою, аргументувати власні точки зору щодо вирішення методичних проблем дошкільної освіти, формувати особисту професійну позицію та її доводити до свідомості студентів; формувати загальні та специфічні вміння планувати, проектувати, конструювати навчальний процес зі студентами, створювати оптимальні організаційно-педагогічні умови.

Предметом курсу "Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти" є система знань про підготовку майбутніх викладачів вищих навчальних закладів (педагогічні інститути, педагогічні університети) до викладання методик дошкільної освіти, використовуючи різні форми та види навчальних занять, спираючись на акмеологічний, компетентнісний, науковий, теоретико-методологічний, діяльнісно-технологічний підходи вищої школи; коло методичних питань щодо вивчення майбутніми викладачами теоретичних і методичних основ фізичної, мовознавчої, логіко - математичної, лінгводидактичної, природознавчої, зображувальної діяльності особистості, які здобула педагогічна наука в галузі дошкільної освіти, та їх застосування для засвоєння, організаційно-методичної, навчально-виховної, науково-дослідної роботи у підготовці студентів магістратури; знання про закономірності і принципи організації навчального процесу у вищій школі.

Завдання курсу "Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти":

1. Реалізація концепції підготовки педагогічних кадрів у системі вищої освіти.
2. Формування педагогічного мислення у майбутніх фахівців при викладанні методик дошкільної освіти як наскрізна складова їхньої підготовки до педагогічної діяльності як професійної в умовах вищих навчальних закладів.
3. Формування узагальненої системи науково-теоретичних знань з методик дошкільної освіти та оволодіння сучасною науковою мовою.
4. Засвоєння процесуальних дидактичних та нормативних основ вищої школи як умінь планувати й організовувати різні види навчальних занять, керувати самостійною роботою поза аудиторією, консультувати, здійснювати контроль та оцінювання знань студентів з використанням сучасних технологічних підходів.
5. Засвоєння майбутніми викладачами сутності та обсягу навчального навантаження викладача, графіка його робочого часу; навчальної, методичної, наукової роботи на профільній кафедрі, яка відповідає за випуск фахівців за спеціальністю «Дошкільна освіта»; методик проведення та організації читання лекцій, проведення семінарів, практичних та лабораторних занять; методики оцінювання знань, умінь і навичок студентів; основ організації практичної підготовки студентів.
6. Розвиток професійних якостей майбутнього викладача та їх відповідність освітньо-кваліфікаційній характеристиці фахівця за спеціальністю «Дошкільна освіта».
7. Забезпечення готовності майбутнього викладача до викладання методик дошкільної освіти як інтегрована складова особистості фахівця.

За своїм змістом курс **"Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти"** має таку освітню спрямованість:

1. Система знань студентів магістратури про сучасні методологічні підходи в організації навчально-виховного процесу у вищій школі та його нормативне, теоретичне, методичне й практичне обґрунтування у дошкільній освіті.
2. Глибоке розуміння студентами магістратури особливостей сучасної підготовки вихователя до роботи з дітьми дошкільного віку з використанням таких методик, як: «Методика фізичного виховання дітей дошкільного віку»; «Теорія і методика навчання

рідної мови в ЗДО»; «Теорія і методика навчання української мови в ЗДО з російськомовним режимом»; «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку»; «Основи природознавства з методикою ознайомлення дітей з природою»; «Методика проведення занять з народознавства»; «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей»; «Теорія і методика музичного виховання»; «Теорія і методика співпраці ЗДО з родинами»; «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників».

3. Знання специфіки професійної діяльності викладача та виконання його основних функцій, таких як: організаторська, інформаційна, трансформаційна, орієнтовно-регулятивна, мобілізуюча.

4. Обізнаність студентів магістратури про організаційні, навчальні, методичні, наукові види робіт, які постійно здійснюються на профільній кафедрі вищого навчального закладу.

5. Всебічні знання про принципи планування, організації навчання на лекціях, семінарах, практичних та лабораторних заняттях, цілеспрямоване керівництво самостійною роботою студентів поза аудиторією, консультування з питань методичних проблем дошкільної освіти, контроль та оцінювання результатів навчання студентів через призму «Чому вчити вихователя у роботі з дошкільниками?»; «Для чого вчити вихователя ЗДО?»; «Як вчити вихователя на спеціальності у вищому навчальному закладі?».

6. Гнучкі знання про наукову діяльність, напрями дослідження у сучасній дошкільній освіті та її проблематику; оволодіння науковим інструментарієм щодо вирішення методичних проблем та усунення суперечностей, які виникли між педагогічною теорією та масовою педагогічною практикою.

7. Система вмінь аналізувати, розуміти, порівнювати, зіставляти, доводити, обґрунтовувати та переконувати студентів під час навчання на спеціальності «Дошкільна освіта» на засадах співпраці, особистісно-орієнтованого навчання, засвоюючи основні категорії методик дошкільної освіти.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

Метою викладання навчальної дисципліни «Організаційно-управлінська діяльність у дошкільній освіті» є озброїти студентів знаннями, уміннями, навичками в області організації роботи дошкільної освіти і управління в різних її ланках, забезпечити наукову і практичну підготовку студентів до виконання управлінської діяльності у дошкільних освітніх закладах.

Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення теоретичних основ і передового досвіду управління в системі дошкільної освіти; ознайомлення з історією організації дошкільної справи в нашій країні; формування професійної майстерності, організаційно-методичних умінь; оволодіння навичками самостійної роботи з науковою літературою; розвиває здібності застосовувати отримані знання і уміння в практиці управління дошкільною освітою.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- організаційно-правову базу сучасного ЗДО;
- фінансово-господарський механізм ЗДО;
- основні питання теорії наукового управління дошкільною освітою;
- основні напрямки організаційно-педагогічної діяльності керівника ЗДО;
- основні завдання системи управління дошкільною освітою;
- основи методичного забезпечення роботи ЗДО.

вміти :

- планувати роботу колективу ЗДО, роботу органів управління освітою на рік, місяць;
- проектувати взаємодію керівників та педагогів в процесі виконання завдань, участь в методичній роботі ЗДО міста, району та ін.
- планувати навчально-виховну роботу з дітьми;

- розподіляти роботу між працівниками ЗДО у відповідності з їх професійними обов'язками;
- здійснювати обмін інформацією та досвідом серед вихователів, створювати умови для ефективного використання передового педагогічного досвіду;
- здійснювати діагностику розвитку дітей і надавати методичну допомогу педагогам;
- спостерігати та аналізувати освітню роботу з дітьми, робити висновки і пропозиції по її удосконаленню;
- регулювати хід навчально-виховного процесу сучасного закладу дошкільної освіти.

II. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАГАЛЬНА ТА ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ У ЗВО

1. Інформативно-правове забезпечення організації навчального процесу у ЗВО.
2. Предмет та завдання методики викладання дошкільної педагогіки.
3. Проблеми викладання дошкільної педагогіки у ЗВО.
4. Методичне забезпечення навчального процесу у ЗВО.
5. Робоча програма із дошкільної педагогіки. Її зміст та структура.
6. Методика викладання теми „Принципи та засоби навчання у ЗВО”.
7. Методика викладання теми „Форми організації навчального процесу у ЗВО”.
8. Методика викладання теми „Методи викладання дошкільної педагогіки у ЗВО”.
9. Лекція з дошкільної педагогіки. Підготовка та проведення.
10. Методичні засади інтерактивних лекцій з дошкільної педагогіки.
11. Практичне заняття з дошкільної педагогіки. Підготовка та проведення.
12. Лабораторні заняття з дошкільної педагогіки. Особливості підготовки та проведення.
13. Методика проведення ігрових практичних занять з дошкільної педагогіки.
14. Види, форми та методи контролю навчальних досягнень студентів із загальної педагогіки.
15. Поняття про тести і методика їх складання.
16. Методика викладання теми „Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів”.
17. Методика викладання теми „Організація самостійної роботи студентів при вивченні дошкільної педагогіки”.
18. Методика викладання теми „Формування готовності студентів до педагогічної самоосвіти”.
19. Методика викладання теми „Етапи підготовки викладача до заняття з дошкільної педагогіки”.
20. Методика викладання теми „Функції контролю навчальних досягнень студентів”.
21. Методика викладання теми „Шляхи і засоби формування у майбутніх викладачів педагогічних умінь”.
22. Методика викладання теми „Методи контролю навчальних досягнень студентів”.
23. Методика викладання теми „Критерії оцінювання ефективності заняття з дошкільної педагогіки”.
24. Методика викладання теми „Педагогічний такт викладача дошкільної педагогіки”.
25. Методика викладання теми „Педагогічна майстерність викладача дошкільної педагогіки”.
26. Методика викладання теми „ Роль і значення мови у педагогічній майстерності викладача”.
27. Методи активного навчання дошкільній педагогіці.
28. Форми активного навчання загальній педагогіці.
29. Сутність поняття “педагогічні технології”. Технологія кредитно-модульного навчання дошкільній педагогіці.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. “Впевнений старт” – програма виховання дітей старшого дошкільного віку. Авторський колектив. Особливості, зміст та структура. Реалізація програми в дошкільних закладах.
2. “Дитина” (1-а редакція), – програма виховання дітей дошкільного віку. Її особливості, зміст та структура.
3. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. Друга редакція. Авторський колектив.
4. Видатні педагоги про вимоги до вихователя ЗДО. Вихователь як опосередкований учасник, організатор розвивального середовища.
5. Державні документи, що забезпечують оновлення, функціонування і розвиток сучасного українського дошкілля. Основні положення Закону України “Про дошкільну освіту”.
6. Загальна характеристика напрямів, стратегії і тактики громадянського виховання дітей дошкільного віку.
7. Загальна характеристика програм виховання й навчання дітей дошкільного віку “Українське дошкілля”, “Крок за кроком”, “Зернятко”.
8. Загальна характеристика сучасного програмно-методичного забезпечення освітньо-виховного процесу в ЗДО.
9. Інноваційні ЗДО та специфіка роботи в них. Педагогічні умови реалізації педагогічних інновацій.
10. Наукові дослідження про формування екологічної свідомості і екологічно мотивованої діяльності дошкільників.
11. Основні засади і стратегічні завдання реформування дошкільної освіти в Україні на сучасному етапі.
12. Основні напрями сучасних педагогічних досліджень в галузі дошкільної педагогіки.
13. Особистісно-орієнтовані технології у дошкільній галузі. Технологія активного включення дитини у різноманітні ситуації (Т.Піроженко).
14. Педагогічна наука про громадянсько-патріотичне виховання. Формування основ національних почуттів, самосвідомості, законслухняності. Проблема виховання толерантності особистості дитини.
15. Питання індивідуалізації освітньо-виховного процесу у закладах дошкільної освіти.
16. Питання обов’язковості дошкільної освіти в Україні на сучасному етапі.
17. Проблема гри як однієї з провідних форм навально-пізнавальної діяльності дошкільників. Розвивальне предметно-ігрове середовище.
18. Проблема суб’єкт-суб’єктної взаємодії вихователя і вихованця. Увага дорослого до внутрішнього світу дитини.
19. Проблеми виховання й навчання дітей з особливими потребами. Особливості корекційно-оздоровчої роботи у ЗДО.
20. Проблеми морально-духовного виховання. Внутрішній світ дитини як проєкція життєдіяльності. Сучасні чинники духовного збагачення дітей.
21. Проблеми сімейної педагогіки. Педагогічна культура батьків. Міжособистісна взаємодія батьків і дітей.
22. Проблеми соціалізації дитини дошкільного віку. Життєво-компетентна особистість. Чинники її становлення.
23. Розробка і апробація Базової програми розвитку дітей дошкільного віку „Я у Світі”. Нова редакція програми розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі" (2014 р.).
24. Сучасна педагогічна наука про роль дорослого у становленні особистості.
25. Сучасна стратегія і тактика фізкультурно-оздоровчої роботи у ЗДО. Оздоровчі технології.
26. Сучасні підходи до розвитку мовлення дитини.
27. Сучасні погляди на виховання дітей у праці. Питання економічного виховання.
28. Сучасні проблеми гуманізації дошкільної освіти. Гуманізм – вихідна позиція у відношенні педагога до дитини.
29. Теоретичні засади організації освітнього процесу в сучасному закладі дошкільної освіти.

30. Типи сучасних ЗДО, специфіка їх роботи.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. Мета, предмет і завдання курсу "Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти".
2. Функції навчального курсу "Сучасні технології викладання методик дошкільної освіти".
3. Навчальний план ЗВО та його характеристика.
4. Індивідуальний навчальний план студента.
5. Навчальний план ЗВО та його характеристика.
6. Кредитно-модульна система навчання у ЗВО.
7. Практична підготовка студентів спеціальності "Дошкільна освіта".
8. Індивідуальний навчальний план студента.
9. Навчальна програма та її характеристика.
10. Робоча програма навчальної дисципліни, структура робочої програми.
11. Планування навчально-виховного процесу у ЗВО : мета, зміст, функції та доцільність.
12. Педагогічна діяльність викладача як діяльність професійна.
13. Зміст діяльності викладача ЗВО.
14. Професійна творчість як важлива характеристика викладача.
15. Інноваційна діяльність викладача ЗВО.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

1. Атестація працівників ЗДО.
2. Взаємодія завідувача та вихователя-методиста ЗДО.
3. Види методичного контролю.
4. Види перевірок у ЗДО.
5. Групові форми методичної роботи.
6. Завдання і функції Педагогічної ради.
7. Завдання управління дошкільною освітою.
8. Зміст річного плану роботи ЗДО.
9. Зміст та методи роботи завідувача ЗДО.
10. Індивідуальні форми методичної роботи.
11. Контроль за станом навчально-виховної роботи у ЗДО.
12. Методична робота у ЗДО.
13. Напрямки роботи ЗДО з громадськістю.
14. Організаційно-правова база сучасного ЗДО.
15. Основні завдання та функції управління ЗДО.
16. Основні напрями діяльності завідувача ЗДО.
17. Передовий педагогічний досвід. Критерії та основні вимоги до його організації
18. Перспективне та календарне планування роботи ЗДО.
19. Порядок комплектування штатів у нововведених ЗДО.
20. Принципи управління ЗДО.
21. Специфіка використання основних методів управління сучасним закладом дошкільної освіти.
22. Типове положення про ЗДО.
23. Управління ЗДО: контроль, його види і результати.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Екзаменаційний білет складається з 3-х питань, 1-е питання в білеті оцінюється у 40 балів, 2 і 3 по 30 балів.

Критерії оцінювання відповіді на державному екзамені студентів на державному екзамені

Бали за 1 питання	Бали за 2-3 питання	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1-20	1-15	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
		Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
		Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
21-30	16-20	Студент знає приблизно половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту навчального посібника або змісту лекції викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
		Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати закономірність, принцип тощо.
		Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального курсу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
		Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.
31-35	21-25	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
		Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
		Учень володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.

36-40	26-30	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.
		Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї. Розвиває свої обдаровання і нахили.

IV. СПИСОК ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

ЗАГАЛЬНА ТА ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ У ЗВО

1. Азаров Ю. П. Искусство воспитывать. Игры, обучение, тренинг, досуг. / Под. ред. В. В. Петрушинского. – М., 1994. – 167с.
2. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми. – К.: Либідь, 1998. – 234с.
3. Балюбаш Я. Я. Організація навчального процесу у вищих навчальних закладах освіти: Навч. Посібник. – К.: ВВП „Компас”, 1997. – 64 с.
4. Барбіна Є. С. Формування педагогічної майстерності в системі безперервної педагогічної освіти. – К., 1998.
5. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Просвещение, 1989. – 122с.
6. Білоус В. Г., Брюлова Л.І., Цимбалюк А. В. Основи організації та методики викладання у вищій школі. – Ірпінь, 2001. – 146 с.
7. Богданова І. М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя. – Одеса: Маяк, 1998.
8. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. – К., 2003. – 423с.
9. Внутрішньосеместровий контроль якості знань студентів як педагогічна проблема // Проблеми пед. технологій: Тем. зб. наук. пр. – Луцьк, 1998. – Вип.3. – С.15-20.
10. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Педагогіка: теорія та історія. – К., 1995. – 256с.
11. Глузман А. В. Университетское педагогическое образование: опыт системного исследования. – К.: Издательский центр „Просвіта”, 1997. – 257с.
12. Гондол В. П. Дайненко В. В. Григорова О. В. Контроль знань та їх оцінювання в умовах модульно-рейтингової системи // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – К., 2002. – Вип.31. – ч.2 – С.271-273.
13. Грехнів В. С. Культура педагогічного спілкування. Книга для вчителя: К., 1990. – 89с.
14. Гусак П. М. Технологія засвоєння студентами дидактичної теорії. – Луцьк, 1996. – 125с.
15. Державна національна програма „Освіта ” (Україна ХХІ століття) – К.: Райдуга, 1994.
16. Елканов Б. П. Профессиональное воспитание будущего учителя. – М.: Просвещение, 1996. – 65с.
17. Закон про вищу освіту// Освіта. – 6.09.2014 р.
18. Закон України „Про дошкільну освіту”// Освіта України. – 2000. – 26 липня. – С.45.
19. Злобина С. Н., Зюзя А. А., Глебова Л. В. Изучение дисциплин психологического цикла с помощью групповой дискуссии // Вопросы гуманитарных наук. – 2004. – №6. – С.253-257.
20. Калініченко А.І. Деякі аспекти організації самовиховання студентської молоді // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2001. – Випуск 25. – С. 162-166.
21. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К.: Освіта, 1993.
22. Концепція національного виховання // Рад. школа. – 1995. – №6. – С.18-25.
23. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. – К., 1989. – 111с.
24. Критерії оцінювання знань студентів // Ін форм. вісник Вища школа. – 2001. – №5. – С. 36-56.
25. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. – К.: Знання, 2005. – 484 с.
26. Левківський К., Сухарніков Ю. Завдання щодо забезпечення якості вищої освіти України в контексті Болонського процесу // Вища школа. – 2004. – №5-6. – С.86-106.
27. Матвієнко О. В. Створення моделі спеціаліста на засадах теорії освітньої інноватики // Педагогіка і психологія. – 2004. – №3. – С.44-52.
28. Мінасян А. Формування психолого-педагогічних умінь студентів. // Психологія і суспільство. – 2005. – №1. – С.76-81.
29. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник/ За ред. академіка АПН України О. Г. Мороза. – К.: НПУ ім. П. М. Драгоманова, 2001.
30. Ніколаєнко С. М. Сучасні засади формування професійно-педагогічних знань у студентів: дидактично-методичний аспект / Монографія. – Луцьк: Видавництво „Волинська обласна друкарня”, 2004.

31. Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шпак О. Т. Сучасні педагогічні технології: Навчальний посібник.– К.: “Просвіта”.– 2000. – 453с.
32. Освітні технології: навчально-методичний посібник/ За ред. О. М. Пехоти – Київ: А. С. К., 2001. – 183с.
33. Остапчук О.Є. Можливості синергетики в розбудові інноваційного освітнього простору.– Педагогіка і психологія.– 2004.–№4.– С. 16-28.
34. Перспективні основні технології: навчально-методичний посібник /за ред. Г. С. Сизоненко/– К: Гопак, 2000.
35. Побірченко Н. С. Розвиток творчої індивідуальності студентів у процесі підготовки до педагогічної діяльності. //Педагогіка і психологія.–2002.–№4.–С.81-88.
36. Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки.– К.: Абрис.– 1998. – 534с.
37. Радул В. В. Педагогічна культура та соціальна зрілість вчителя.– Кіровоград, 2000. – 112с.
38. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі.– К.: НПУ, 2000.
39. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: Навч. Посібник: у 2 ч./За заг. ред. Доктора пед. наук О. А. Дубасенюк – Житомир: Житомирський держ. педуніверситет.– 2001.
40. Хоменко Л. О. Тест – оптимальна модернізація перевірки знань // Проблеми освіти: Наук. — метод. зб.–К.,2001.– Вип.25.–С.219.
41. Цехмістрова Г. С. На рівні міжнародних вимог. Освітні інновації у вищих навчальних закладах // Гуманітарні науки.–2003.–№2.–С.32-39
42. Цехмістрова Г. С. Методологічне обґрунтування проведення семінарських занять у ЗВО // Проблеми освіти: Наук. — метод. зб.–К.,2001.– Вип.24.–С.14-25.
43. Чобітько М. Г. Самовдосконалення студентів – майбутніх учителів – у процесі особистісно-орієнтованої професійної підготовки. //Педагогіка та психологія.–2004.– №1.–С.57-69.
44. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: Навч. посібник.–К.: Вища школа., 2004.
45. Щербань П. Педагогічна культура – фундаментальна основа професійно-педагогічної діяльності майбутніх вчителів // Вища освіта України.–2005.–№1.–С.66-73.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні / АПН України. – К.: Ред. журналу “Дошкільне виховання”, 1999. – 62 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні(нова редакція) / Науковий керівник А.М. Богуш. – К.: Видавництво, 2012. – 26 с.
3. Богуш А.М. Запрошуємо до розмови: Посібник для роботи з дошкільниками / А.М.Богуш, І.І.Григоренко. – К.: освіта, 1997. – 151с.
4. Богуш А.М., Гавриш Н. Оптимізація мовленнєвої роботи з дітьми в розвивальному середовищі дошкільного навчального закладу // Дошкільне виховання. – 2012. - № 10. – С. 8-14.
5. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі / А.М.Богуш, Н.В.Лисенко. – К., 1994.
6. Дитина : Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. Проекту В.О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.]; наук. ред. Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Міністерство освіти і науки України, Київський ун-т імені Б. Грінченка. – К.: Київ. у-т ім. Б. Грінченка, 2016. – 304 с.
7. Дитина: Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / Авт. кол. : О.В. Проскура, Л.П. Кочина, В.У. Кузьменко. - К.: Київ. у-т ім. Б. Грінченка, 2012.
8. Кононко О.Л. Соціально-емоційний розвиток особистості / О.Л.Кононко. – К., 1998.
9. Концепція безперервної системи національного виховання. – К., 1994.
10. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К.: Освіта, 1993.

11. Копейкіна О. Зміни в методичній службі Міносвіти України / О.Копейкіна, О.Долинна, А.Бурова // Дошкільне виховання. – № 11-12. – 1999. – С.6-7.
12. Поніманська Т.І. Основи дошкільної педагогіки / Т.І.Поніманська. – К., 1998.
13. Про дошкільну освіту: Закон України // Проект. – К., 1998.
14. Про освіту : Закон України зі змінами і доповненнями від 23 березня. – 1996. № 100/96 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 21. – С.253-278.
15. Програма розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі" (нова редакція). У 2-х ч. Ч. II. Від трьох до шести [семи] років / О.П. Аксьонова, А. М. Аніщук, Л.В. Артемова [та ін.]; наук. кер. О.Л. Кононко. – К.: ТОВ "МЦФЕР-Україна", 2014. – 452 с.
16. Руссова С.Ф. Вибрані педагогічні твори / С.Ф.Русова. – К.: "Освіта", 1996.
17. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О.Сухомлинський // Вибр. твори: У 5 т. – К., 1976. – Т. 2.
18. Сухомлинський В.О. Серце віддаю дітям / В.О.Сухомлинський // Вибр. твори: У 5 т. – К., 1976. – Т. 3.
19. Тищенко С. Основоположні гуманістичні принципи вчителя / С.Тищенко // Пед. газета. – 1996. – № 9.
20. Українська національна система виховання (концепція). – К.: Либідь, 1991.
21. Українське дошкільня: Наукові записки Уманського державного педагогічного університету: Зб. наук. праць В.К. Кузь (голов.ред.) . – К.: Наук. світ, 2000. – 92 с.
22. Українське дошкільня: Програма виховання дітей у дитячому садку. – Львів, 1991.
23. Чернігова Г. Педагогічної майстерності можна і треба вчити / Г.Чернігова // Дошкільне виховання. – № 7. – 1998. – С.14.

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ МЕТОДИК ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

1. Архангельский С.И. Лекции по научной организации учебного процесса в высшей школе / С.И. Архангельский. -- М. : Высшая школа. 1996 . - 200 с.
2. Борисова Ю. Деякі аспекти впровадження кредитно-модульної системи організації навчання у закладах вищої освіти / Ю. Борисова, В. Васильєв // Питання впровадження кредитно-модульно-рейтингової системи У навчальний процес. - К., 2007. - Т. 2. - С. 227-234.
3. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: контекстный подход / А.А. Вербицкий. - М. : Высшая школа, 1991. - 204 с.
4. Вербицкий Л.А. Контекстное обучение, теория и технология А. Вербицкий // 11 новые методы и средства обучения. - 2009. - Л»2. - С.51-54.
5. Габова М.А. Проблемы интеграции содержания курса методики математического развития детей дошкольного возраста в рамках «педколледж-ВУЗ»/ М.А. Габова // Наука и школа. - 2003. – Л., - С. 58-60.
6. Загородня Л.П. Педагогічна майстерність вихователя ЗДО: навчальний посібник /Л.П. Загородня, С.А. Титаренко. - Суми: Університетська книга, 2010. - 3 19 с.
7. Замороцька В.В. Розвиток навчально-методичної о забезпечення підготовки майбутніх вихователів у вищих навчальних закладів України (друга половина ХХ століття) : автореф. на здобуття науковою ступеня к.пед.н. : спец. 13.00.01 - загальна педагогіка та історія педагогіки / В.В. Замороцька. - Слов'янськ, 2015. - 20 с.
8. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття / В Г. Кремень / Освіта України. - 2002. - №102 - 103 с.
9. Литвин В. VI. Українська культура й освіта в контексті суспільних трансформацій / В. VI Литвин // Урядовий кур'єр - 2002. - №175.
10. Норми часу для планування й обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів : наказ Міністерства освіти і науки України від 07.08.2002 р. .№459 ,/ Офіційний вісник України. - 2002,- №35. - С. 52.
11. Педагогічна майстерність / за ред. І.А. Зязюна. - К. : Виша школа. 1997. -394 с.

12. Перелік основних видів наукової роботи науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання /за заг. ред. А.11. Зайця, В.С. Журавського. - К. : ФОРУМ, 2003. - 950 с.
13. Положення про дистанційне навчання : наказ Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 р. №466 /7 Офіційний вісник України -2013. -№36. - С. 202.
14. Про вищу освіту : Закон України від 01.07. 2014 (зі змінами та доп.). - К. : Парламентське вид-во, 2014. - 64 с.
15. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. №1 187 //Урядовий кур'єр. - 2016. - 30 січня . -С. 13.
16. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. №1341 // Урядовий кур'єр. - 2011.- 30 листопада. - С. 13-15.
17. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України ВІД 01.12.1998 р. -К. : Парламентське вид-во, 1998.- 64 с.
18. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 р. .N»344/2013 // Офіційний вісник Президента України. - 2013.- №17,- С. 31.
19. Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін : Лист МОН України від 11.03.2015 р. №1\9-120 /7 Урядовий кур'єр . - 2015. - 30 березня. - С. 13.
20. Про особливу відповідальність педагогічних та науково - педагогічних працівників : Лист МОН України від 29.07.2014 р. №1\9-382 // Урядовий кур'єр , - 2014 . - 30 липня. - С. 13.
21. Самсонова О.О. Розвиток професіоналізму вихователів дошкільних навчальних закладів: методичні рекомендації / О.О. Самсонова. - Запоріжжя : Кругозір, 2015. -64 с.
22. Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання/ К.Д. Ушинський // Вибрані педагогічні твори. К. : Таксон, 2002. - 200 с.
23. Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році : Лист Міністерства освіти і науки України від 13.03.2015 р. JS«1\9-126 [Електронний ресурс]. -- Режим доступу : <http://old.mon.gov.ua/ua/about-mipistuformativ3689/>.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ

1. Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка в системе высшего педагогического образования / О.А. Абдулина: Для пед. спец. высших учебных заведений.— 2-е изд.— М.: Просвещение, 1990.— 141 с.
2. Алексюк Л.М. Загальні методи навчання в школі / Л.М. Алексюк.— К.: Рад. школа, 1981.— 206 с.
3. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: модульне навчання / Л.М. Алексюк / Навчальний посібник.— К., 1933.— 220 с.
4. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В.П. Беспалько.— М., 1989.— 192 с.
5. Бондар В.І. Теоретичні основи і технологія педагогічного аналізу: управлінський аспект / В.І. Бондар.— К., 1986.
6. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів / В.І. Бондар.— К., 1986 — 67 с.
7. Вступ до спеціальності /За ред. К.Й.Щербатової.— К., 1990.— 166 с.
8. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / В.М.Галузинський, М.Б.Євтух. — К., 1995.— 168 с.
9. Грищенко М.М. Дидактичні поради молодому викладачеві / М.М.Грищенко.— К.: Вища школа, 1981.— 165 с.
10. Гусак П.М. Технологія засвоєння студентами педагогічної теорії / П.М.Гусак.— Луцьк, 1996.
11. Загвязинский В.И. Методология и методика дидактического исследования / В.И. Загвязинский.— М., 1982.— 160 с.

12. Ильина Т.А. Связи дидактики и частых методик в процессе профессионально-педагогической подготовки учителя / Т.А.Ильина.– М., 1982.
13. Кан-Калик В.Г. Учителю о педагогическом общении / В.Г.Кан-Калик: Кн. для учителя.– М.: Просвещение, 1987.– 190 с.
14. Кічук Н.В. Формування творчої особистості вчителя / Н.В. Кічук. – К.: Либідь, 1991.– 93 с.
15. Концепція педагогічної освіти України / .– К.: Либідь, 1991.– 28 с.
16. Крутій К.Л. Планування роботи сучасного дошкільного навчального закладу: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. – Запоріжжя: ТОВ. "ЛПІС" ЛТД, 2005. – 208 с.
17. Крутій К.Л. Інноваційна діяльність у сучасному дошкільному закладі: методичний аспект / К.Л. Крутій, Н.В. Маковецька. – Запоріжжя: ТОВ. "ЛПІС" ЛТД, 2004. – 128 с.
18. Крутій К.Л. Моніторинг як засіб управління якістю освіти в дошкільному навчальному закладі: Монографія. – Запоріжжя :ТОВ "ЛПІС" ЛТД, 2010. – 172 с.
19. Крутій К.Л., Маковецька Н.В. Управління дошкільним закладом: організація контролю та керівництва. – Вид. 2-е. – Запоріжжя: ТОВ "ЛПІС" ЛТД, 2003. – 88 с.
20. Кузьменко Н.В. Методи системного педагогического исследования / Н.В. Кузьменко.– Л.: ЛТУ, 1980.– 114 с.
21. Мищенко А.И. Введение в педагогическую профессию / А.И.Мищенко: Учебн. пособие.– Новосибирск, 1991.– 146 с.
22. Мороз О.Г., Омеляненко Б.Л. Перші кроки до майстерності/ О.Г. Мороз, Б.Л. Омеляненко.– К., 1992.– 112 с.
23. Мороз О.Г., Сластьонин В.О., Філіпенко Н.І. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація / О.Г.Мороз, В.О.Сластьонин, Н.І.Філіпенко. Навч. посібник.– К., 1997.– 168 с.
24. Падалка О.С. Сучасні педагогічні психології / О.С. Падалка.– К., 2000.– 380 с.
25. Педагогічна психологія / За ред. Л.М.Прокопійенко, Д.Ф.Ніколаєнко.– К.: Вища школа, 1991.– 183 с.
26. Сисоєва С.О. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня / С.О. Сисоєва.– К.: Поліграфкнига, 1996.– 403 с.
27. Сухомлинський В.О. Збірник творів в 5-ти т. / В.О. Сухомлинський – К., 1976.
28. Ушинський К.Д. Збірник соч. в 6-ти т. К.Д. Ушинський. – М., 1988.
29. 150 відповідей на запитання керівника ЗДО / уклад. Т.Т. Чала. – Х.: Основа, 2009. – 411 с.
30. Швайка Л.А. Планування роботи в ЗДО / Л.А. Швайка, Т.Т. Чала. – Х.: Основа, 2008. – 271 с.

Нормативні акти

1. Державна національна програма “Освіта, Україна ХХІ століття”.– К., 1993.
2. Закон України про дошкільну освіту та виховання //Освіта України.– 2000.– 7 червня.– С.5.
3. Концепція безперервної системи національного виховання.– 1994.
4. Концепція дошкільного виховання в Україні.– К.: Освіта, 1993.
5. Про освіту. Закон України зі змінами і доповненнями від 23 березня 1996 №100/96 /Відомості Верховної Ради України.– 1996.–№21.– с.253-278.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

1. www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України.
2. www.tnpu.edu.ua – сайт Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.
3. www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки ім. В. Вернадського.
4. www.eepr.edu.ua - сайт Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки.